

Sdružení lesních školkařů České republiky
pod odbornou záštitou a s finančním přispěním
Ministerstva zemědělství ČR, úseku lesního hospodářství

**AKTUÁLNÍ PROBLEMATIKA
LESNÍHO ŠKOLKAŘSTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY
v roce 2009**

**SBORNÍK REFERÁTŮ
PŘEDNESENÝCH NA SEMINÁŘI**

**23. - 24. listopadu 2009
Měřín, Jablonná nad Vltavou, 254 44 Netvořice**

Tribun EU
2009

Editor sborníku: Ing. Vladimír Foltánek
Technická příprava vydání sborníku: Ing. Vladimír Foltánek

© Sdružení lesních školkařů ČR, 2009
This edition © Tribun EU, 2009

ISBN 978-80-7399-874-5

Publikace neprošla jazykovou úpravou.

**PŘIPRAVOVANÉ NOVELY PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ
VZTAHUJÍCÍCH SE K PRODUKCI A OBCHODOVÁNÍ
S REPRODUKČNÍM MATERIÁLEM LESNÍCH DŘEVIN
(novela zákona. 149/2003 Sb. a novela vyhlášky č. 29/2004 Sb.)**

Lada Krnáčová

Klíčová slova: novela zákona č. 149/2003 Sb., novela vyhlášky č. 29/2004 Sb.

Úvod

Z důvodů nutné a žádoucí aktualizace současných platných právních předpisů, týkajících se problematiky nakládání s reprodukčním materiálem lesních dřevin proběhla v uplynulém období rozsáhlá diskuse k novele vyhlášky č. 29/2004 Sb., která vyústila v předložení návrhu této novely. Zároveň byla započata diskuse k návrhu novely zákona č. 149/2003 Sb.

Návrh změn v zákoně č. 149/2003 Sb.

Zákon č. 149/2003 Sb., o uvádění do oběhu reprodukčního materiálu lesních dřevin lesnický významných druhů a umělých kříženců, určeného k obnově lesa a k zalesňování, a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o obchodu s reprodukčním materiálem lesních dřevin), nabyl účinnosti dnem 1. ledna 2004, s výjimkou ustanovení § 25 odst. 3 písm. a), § 31 odst. 8 a § 41, pokud jde o bod 4, která nabyla účinnosti dnem vstupu smlouvy o přistoupení České republiky k Evropské unii v platnost (1. 5. 2004).

Do konce roku 2003 byly stanoveny povinnosti vlastníků lesa při obnově a zalesňování a pravidla pro použití reprodukčního materiálu lesních dřevin pro tyto účely pouze zákonem č. 289/1995 Sb. (zákon o lesích) a prováděcí vyhláškou č. 82/1996 Sb., o genetické klasifikaci, obnově lesa, zalesňování a o evidenci při nakládání se semeny a sazenicemi lesních dřevin.

Vstupem do Evropského společenství v roce 2004 jsme byli povinni přijmout a zároveň i implementovat do naší národní legislativy evropskou právní úpravu problematiky reprodukčního materiálu lesních dřevin, zejména se jedná o směrnici Rady 1999/105/ES, o uvádění reprodukčního materiálu lesních dřevin na trh. Tím došlo k oddělení používání reprodukčního materiálu pro obnovu lesa a zalesňování ve smyslu zákona č. 289/1995 Sb. (zákon o lesích) a uvádění reprodukčního materiálu do oběhu ve smyslu zákona č. 149/2003 Sb. (zákon o obchodu s reprodukčním materiálem lesních dřevin).

Předmětem zákona č. 149/2003 Sb., o obchodu s reprodukčním materiálem lesních dřevin je jednak implementace směrnice Rady 1999/105/ES, o uvádění reprodukčního materiálu lesních dřevin na trh, do národní legislativy ČR (podobně jako v dalších členských i kandidátských zemích Evropské unie) a zároveň stanovení podmínek, za kterých lze uvádět do oběhu reprodukční materiál lesních dřevin lesnický významných druhů a umělých kříženců, určený k obnově lesa a k zalesňování a pro udržování a zvyšování biologické různorodosti lesa včetně genetické různorodosti stromů a pro trvale udržitelné hospodaření v lesích. Zákonem č. 149/2003 Sb. nejsou upravována pravidla pro použití reprodukčního materiálu lesních dřevin na konkrétním stanovišti ani pravidla pro nakládání s reprodukčním materiálem lesních dřevin, k němuž dochází bez naplnění pojmu „vedení do oběhu“ ve smyslu tohoto zákona, zákon se tedy nevztahuje např. na nakládání s reprodukčním materiálem, které provádí vlastník lesa pro jeho vlastní potřebu.

Zákon č. 149/2003 Sb. byl dosud dvakrát novelizován. První novela, provedená zákonem č. 387/2005 Sb., který nabyl účinnosti dnem 31. října 2005, vycházela z potřeby odstranění nesouladu zákona č. 149/2003 Sb. se směrnicí 1999/105/ES. Druhá novela souvisela se změnou zákona o Rejstříku trestů č. 124/2008 Sb., který nabyl účinnosti dnem 1. července

2008. Tyto novely však nepřinesly vyřešení všech nedostatků, které se při zajišťování slučitelnosti českého práva s právními předpisy Evropských společenství, objevily. Zároveň vystala potřeba implementovat do české legislativy některé nové předpisy Evropského společenství (rozhodnutí Komise 2008/989/ES, kterým se členské státy opravňují k přijetí rozhodnutí v souladu se směrnicí Rady 199/105/ES o stejných zárukách poskytovaných ve vztahu k reprodukčnímu materiálu lesních dřevin, který má být dovezen z určitých třetích zemí, rozhodnutí Rady 2008/971/ES o rovnocennosti reprodukčního materiálu lesních dřevin vyprodukovaného ve třetích zemích aj.). Zapracování uvedených dokumentů Evropského společenství je možno provést pouze formou novely zákona, protože je třeba založit nové působnosti orgánů veřejné správy. Při té příležitosti je třeba využít zkušeností praxe s dosavadní aplikací zákona o obchodu s reprodukčním materiálem, poznatků orgánů státní správy lesů na všech úrovních, orgánů vrchního státního dozoru, České inspekce životního prostředí, vědeckých a výzkumných institucí, zájmových sdružení, s cílem zlepšit efektivnost existující právní úpravy. Přesto však by mělo jít o novelu stručnou, věcnou a účelnou, zaměřenou na vyřešení nejaktuálnějších problémů.

Návrh novely zákona č. 149/2003 Sb. by měl řešit zejména následující problémy:

- v § 3 odstavec 2 zvážit, zda k vybraným dřevinám (smrk ztepilý, borovice lesní, modřín opadavý a modřín eurojaponský), které lze uvádět do oběhu pouze jako selektovaný, kvalifikovaný nebo testovaný zdroj, přidat buk lesní, dub zimní, popř. jedli bělokorou,
- v § 6 odstavec 2 písmeno e) upřesnit termín doby sběru semenného materiálu, odběru částí rostli a vyzvedávání sadebního materiálu z přirozeného zmlazení (návrh: uveďte se časový interval předpokládané doby sběru odpovídající době zrání dle jednotlivých druhů dřevin za jedno vegetační období),
- v § 10 odstavec 3 doplnit možnost pověřené osoby navrhopvat změny fenotypové klasifikace v rámci tvorby odborného posudku,
- v novém znění § 25 nově popsat problematiku mezinárodního obchodu s reprodukčním materiálem lesních dřevin v souladu s příslušnými předpisy Evropského společenství,
- zvážit prohlášení Ústavu pro hospodářskou úpravu lesa za orgán veřejné správy v oblasti uvádění reprodukčního materiálu do oběhu (§ 26 odstavec 1),
- přenést působnost (nyní § 27 písmeno a/ až c/ zákona) přijímat oznámení dodavatelů o zamýšleném sběru semenného materiálu, odběru částí rostlin a vyzvedávání sadebního materiálu, o zamýšleném sloučení reprodukčního materiálu, o odběru částí rostlin při vegetativním množení, a vystavování potvrzení o původu reprodukčního materiálu, z obecních úřadů obcí s rozšířenou působností na pověřenou osobu,
- v § 28 doplnit působnost krajů vydávat v odůvodněných případech rozhodnutí o prodloužení doby platnosti uznání zdroje reprodukčního materiálu (návrh: prodloužit maximálně o 3 měsíce za účelem dokončení sběru jehličnanů v posledním roce platnosti LHP/LHO),
- v § 29 doplnit působnost ministerstva vydávat potvrzení o původu na reprodukční materiál lesních dřevin dovážený ze třetích zemí do ČR v souladu s příslušnými předpisy Evropského společenství,
- v § 30 odstavec 2 doplnit oprávnění pověřené osoby (ÚHÚL) na základě pověření ministerstvem poskytovat tzv. úřední pomoc při předávání informací mezi úředními subjekty Evropského společenství, vést ústřední evidenci o mezinárodním obchodu s reprodukčním materiálem v souladu s příslušnými právními předpisy, navrhopvat změny fenotypové klasifikace v rámci tvorby odborného posudku a vykonávat kontro-

lu původu reprodukčního materiálu u konečného spotřebitele (kontrola není zaměřena na vlastníka lesa, ale na dodavatele reprodukčního materiálu,

- v příloze č. 1 zákona doplnit do seznamu dřeviny, které jsou uvedeny v seznamu dřevin směrnice Rady 1999/105/ES a v dosavadní příloze chybějí: *Fraxinus angustifolia* Vahl. (jasan úzkolistý) a *Larix x eurolepis* Henry (kříženec modřínu opadavého a japonského), popř. dřeviny, které sice nejsou v seznamu směrnice, ale pro ČR mají význam (právo členské země): *Sorbus aucuparia* (jeřáb ptačí), *Sorbus torminalis* (L.) Crantz (jeřáb břek), *Sorbus aria* (L.) Crantz (jeřáb muk) a *Ulmus minor* Mill. (jilm habrolistý).

Návrh novely zákona č. 149/2003 Sb. bude projednán s širokým spektrem lesnické odborné veřejnosti, se zástupci vědeckých a výzkumných institucí, se zájmovými sdruženími pěstitelů reprodukčního materiálu, s ÚHÚL, Lesy ČR, s.p. atd. Lze předpokládat, že po projednání výše uvedených problémů budou některé návrhy zamítnuty, nebo vzejdou návrhy náměty nové.

S ohledem na navrhovaný rozsah novely a na lhůty k projednání návrhu novely zákona stanovené Legislativními pravidly vlády lze předpokládat předložení návrhu novely zákona č. 149/2003 Sb. do vlády v průběhu prvního čtvrtletí roku 2010.

Návrh změn ve vyhlášce č. 29/2004 Sb.

Vyhláška č. 29/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 149/2003 Sb., o obchodu s reprodukčním materiálem lesních dřevin, nabyla účinnosti dnem 29. ledna 2004.

Na rozdíl od zákona č. 149/2003 Sb., nebyla vyhláška č. 29/2004 Sb. dosud novelizována. Aktuální poznatky z praxe však svědčí o tom, že je třeba co nejrychleji reagovat na některé problémy a zjištěné nedostatky odstranit. Zejména jde o odstranění nesouladu mezi vzorem potvrzení o původu reprodukčního materiálu uvedeného ve vyhlášce a vzorem uvedeným ve stanovené formě a obsahu ve Směrnici 1999/105/ES (čl. 12, příloha VIII). Tento nesoulad by mohl ztížit postavení dodavatelů reprodukčního materiálu lesních dřevin z České republiky vůči dodavatelům z ostatních států Evropského společenství.

Ostatní prvky novely, které jsou uvedeny níže, včetně odstranění chyb, vzešly ze zkušeností praxe s dosavadní aplikací vyhlášky č. 29/2004 Sb., z požadavků lesnického provozu, orgánů státní správy lesů, vědeckých a výzkumných institucí a zájmových sdružení pěstitelů reprodukčního materiálu lesních dřevin.

Předkladatelé zastávají názor, že by mělo jít o novelu stručnou, věcnou a účelnou, tak, aby došlo k odstranění chyb, k souladu s evropskou právní úpravou problematiky obchodu s reprodukčním materiálem, k usnadnění práce a snížení administrativní zátěže dodavatelů v co nejkratším termínu.

Návrh novely vyhlášky č. 29/2004 Sb. by měl řešit zejména následující problémy:

- v § 1 odstavec 10 stanovit pravidla uvádění reprodukčního materiálu do oběhu ve vztahu k zákonu č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících předpisů,
- v § 2 odstavec 2 a 3 navrhnout nový systém označování pořadového čísla v evidenčním čísle uznané jednotky pro oddíl reprodukčního materiálu vzniklý sloučením oddílů za podmínek uvedených v § 5 odstavec 4 zákona č. 149/2003 Sb.,
- v § 2 doplnit možnost sloučit oddíly uvnitř kategorie identifikovaného reprodukčního materiálu nebo uvnitř kategorie selektovaného reprodukčního materiálu pocházejícího

z jediné uznané jednotky rozdílného roku zrání při splnění podmínek v § 5 odstavec 4 zákona č. 149/2003 Sb.,

- v § 5 doplnit podmínku opravňující dodavatele k vystavení rostlinolékařského pasu jako nedílné součásti nových tiskopisů průvodních listů,
- v § 13 uložit pověřené osobě povinnost přidělovat číslo označení genové základny s cílem sjednotit označování genových základen (též změna v příloze č. 20 bod 9.),
- v návaznosti na zákon č. 124/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů a některé další zákony (též zákon č. 149/2003 Sb.), dle něhož výpis z evidence Rejstříku trestů již nemusí předkládat žadatel o udělení licence, ale orgán veřejné správy si jej vyžádá sám, doplnit v § 14 odstavec 1 písmeno a) a v § 14 odstavec 2 písmeno f) vyhlášky č. 29/2004 Sb. požadavek na uvedení těchto údajů: datum narození, rodné číslo (bylo-li přiděleno), místo a okres narození (též změna v příloze č. 31),
- v § 15 odstavec 6 odstranit nesoulad mezi termínem předložení záznamů (hlášení) pověřené osobě dodavatelem uvedeném v zákoně č. 387/2005 Sb., který se mění zákon č. 149/2003 Sb. (termín „do 15. prosince“) a termínem uvedeným ve vyhlášce č. 29/2004 Sb. (termín „do 30. listopadu“),
- upravit parametry výsadbyschopného sadebního materiálu obvyklé obchodní jakosti v příloze č. 2 a parametry kořenového systému výsadbyschopného sadebního materiálu obvyklé obchodní jakosti v příloze č. 3 dle aktuálních poznatků lesnického výzkumu,
- v příloze č. 4 opravit chybu v klasifikaci bílých topolů, třída A, věk a způsob pěstování 1+1, výška nadzemní části „100 + cm“ (původně chybně uvedeno „50 + cm“),
- přílohu č. 7 doplnit o nové varianty označení sadebního materiálu s cílem popsat technologie výroby reprodukčního materiálu ve vyhlášce č. 29/2004 Sb. dosud neuvedené,
- v novém znění příloh č. 12 – 14 odstranit nesoulad s formou a obsahem potvrzení o původu (listu o původu) stanoveném ve směrnici Rady 1999/105/ES, příloha VIII,
- v návaznosti na ustanovení směrnice Rady 1999/105/ES článek 12 odstavec 3 vložit novou přílohu č. 14a – Potvrzení o původu, potvrzující identitu reprodukčního materiálu vzniklého sloučením oddílů reprodukčního materiálu,
- v novém znění příloh č. 16, 17 a 18 zohlednit požadavek dodavatelů reprodukčního materiálu na možnost uvést na jednom průvodním listu více dřevin (oddílů reprodukčního materiálu) a využít průvodní list jako doprovodný dokument (rostlinolékařský pas) ve smyslu zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči, o vyhlášky č. 215/2008 Sb., o opatření proti zavlékání a rozšiřování škodlivých organismů rostlin a rostlinných produktů; v označení průvodních listů upřesnit jednotný systém označení dodavatele s více provozovny,
- v příloze č. 19 doplnit pro ucelený přehled a návaznost na zákon č. 149/2003 Sb. kritéria pro zařazování porostů do fenotypových tříd C a D,
- v příloze č. 20 v bodě 4.) změnit odkaz na Přílohu č. 4 k vyhlášce č. 84/1996 Sb., která uvedenými zkratkami dřevin více odpovídá informačnímu standardu lesního hospodářství a následnému praktickému užívání zkratk dřevin v lesním provozu,
- v příloze č. 21 změnit znění Přílohy k žádosti o uznání zdroje semen nebo porostů za zdroj identifikovaného reprodukčního materiálu (vlození sloupce č. 1 „zkratka dřeviny“, což umožňuje použít jednu přílohu pro více dřevin, jednoznačné nadefinování struktury označení porostu v souladu s informačním standardem lesního hospodářství, vlození sloupce č. 17 pro účely doplnění evidenčního čísla uznané jednotky schvalujícím orgánem veřejné správy -krajským úřadem),
- v příloze č. 22 doplnit k požadavkům pro uznání zdroje selektovaného reprodukčního materiálu požadavek na druhovou čistotu v případě úzce spřízněných druhů,

- v příloze č. 23 změnit znění Přílohy k žádosti o vypracování posudku pro uznání zdroje selektovaného reprodukčního materiálu (vlození sloupce č. 1 „pořadové číslo porostu“, jednoznačné nadefinování struktury označení porostu v souladu s informačním standardem lesního hospodářství, vložení sloupců č. 17, 18 a 19 – návrh pověřené osoby),
- pro zjednodušení administrativní zátěže a vyloučení chyb vznikajících při přepisech zrušit Přílohu k žádosti o uznání zdroje selektovaného reprodukčního materiálu v příloze č. 25,
- v příloze č. 27 změnit znění Přílohy k žádosti o uznání rodičovského stromu (klonu) za zdroj kvalifikovaného reprodukčního materiálu (jednoznačné nadefinování struktury označení porostu v souladu s informačním standardem lesního hospodářství).

Návrh novely vyhlášky č. 29/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 149/2003 Sb., o obchodu s reprodukčním materiálem lesních dřevin, byl schválen na poradě vedení sekce lesního hospodářství, projednán na operativní poradě ministra a předložen k vnějšímu připomínkovému řízení v souladu s Legislativními pravidly vlády.

Adresa autorky:

Ing. Krnáčová Lada

Ministerstvo zemědělství

Odbor státní správy, hospodářské úpravy a ochrany lesa

Těšnov 17

117 05 Praha 1

tel.: 221 812 351, 602 766 19

e-mail: lada.krnacova@mze.cz